

Jan Dawidko: ORLICE

*Malebnou krajinou
Orlických hor,*

*mezi kopci, dolinou
klikatí se potůček.*

*Jde vlnka za vlnou
spolu s Orlicí*

*mění se
v řeku dravou.*

KRAJÁNEK

› Jičínsko › Rychnovsko › Náchodsko
› Trutnovsko › Královéhradecko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje › ročník 21 › číslo 6 › červen 2020 › cena 5 Kč

FOTO – Krajánek

Po položení květin u památníku se poslanec Zdeněk Ondráček (KSČM) s tajemníkem velvyslance RF Alexandrem Dudnikem vyfotografovali s čestnou stráží Klubu vojenské historie.

PŘED NIMI KLOBOUK DOLŮ

Klobouk dolů a hluboce smeknout před všemi, kteří se v této náročné době starají o ostatní. Od krizového štábu až po poslední dobrovolníky, kteří pomáhají i v těch nejzapadlejších obcích v příhraničí. I tady žijí lidé a i zde, přestože je zde relativně čisté ovzduší, je potřeba se chránit před neviditelným nepřitelem. Díky Královéhradeckému kraji a Hasičskému záchrannému sboru jsou i tyto malé vsi zásobovány dezinfekčními prostředky a potřebnými rouškami. I když, popravdě řečeno, převážnou většinu roušek si sami našili – kromě žen se zapojili i šikovní muži – nejenom pro své rodiny, ale i pro sousedy, kteří si je mohou vyzvednout v prodejních nebo vybrat na „rouškovníku“.

Starostové a členové zastupitelstev obcí, v převážné většině neuvolnění, mají teď spoustu práce a starostí, o kterých v minulosti neměli tušení. Potýkali jsme se s povodněmi, různými požáry, máme kůrovce v obecních lesích, ale tahle kalamita přidává nejednu vrásku na tvář. Nezbyvá než poděkovat.

Kdo si však opravdu zasluhuje ocenění, to jsou pracovníci a pracovníci v sociálních službách. Jestliže se v republice uzavírají celé domovy pro seniory, tak v Královéhradeckém kraji nemuselo být uzavřeno ani

jedno zařízení. Jak jsem byl informován některými řediteli, tak do Velikonoc nebyl v krajových zařízeních ani jeden případ nákazy virem Covid-19, s výjimkou karantény několika jednotlivců z řad personálu, a to je skutečnost, která si zasluhuje ocenění. Je výsledkem důsledného dodržování všech preventivních a hygienických zásad a hlavně perfektní práce všech zaměstnanců jak

Pokračování na str. 2

››› Slovo předsedkyně KhKV KSČM

Bublina blahobytu

Naše společnost žila po léta poměrně spokojeně. Ti, kteří měli pravidelný a přiměřený příjem, jezdili na dovolené k moři, lyžovat do Alp, kupovali nová auta, zadlužovali se při nákupu bytů či stavbě domů. Ceny nemovitostí rostly s rostoucí poptávkou. Banky i nebankovní sektor, se předháněly v nabídce úvěrů. Vypěstovali jsme si zdání bohatství a nemezených možností. Vše je založeno na neustálém přemísťování peněz z jednoho konta na druhé. Aby byl koloběh financí zabezpečen, tisknou se stále nové a nové bankovky. Dříve bylo na státních bankovkách napsáno: Bankovky jsou kryté zlatem a ostatními aktivy Státní banky československé. Dnes již nic takového neplatí. Zlaté rezervy minulé vlády za pakatel rozprodaly, aktiva zprivatizovali, a tak nám zbývá jen důvěra, že si za natištěné papírky něco koupíme.

Se zpomalením a pozastavením mnohých ekonomik v důsledku zavádění protikoronavirových opatření se může stát, že dojde opět k prasknutí nafouklé ekonomiky, jak tomu bylo v případě předimenzovaného trhu s realitami v USA v roce 2008. Ukazuje se, co opravdu potřebujeme k životu a bez čeho se můžeme obejít. Luxusní obchody se značkovým zbožím zejí prázdnotou, ani restaurace a kavárny nebudou rychle znovu zaplněné. Mnozí přehodnotili své priority a vracejí se k těm nejjednodušším hodnotám, jako jsou mezilidské vztahy, solidarita, láska v rodině a pomoc druhým v nouzi.

Važme si těchto hodnot a dejme jim přednost před hamounstvím, záští, nenávisť a sebestředností. Bude se nám všem lépe žít a volněji dýchat.

Věra ŽIŽKOVÁ

DŮVĚRU ZÍSKALA OPĚT VĚRA ŽIŽKOVÁ

Mimořádná konference komunistů Královéhradeckého kraje se sešla na jednání 30. května. Účelem konference bylo zvolit předsedkyni KV KSČM, protože na řádné konferenci v únoru nebylo o této funkci rozhodnuto, a znovu stanovit pořadí na kandidátní listině do krajských voleb.

Pro koronavirová omezení, nebylo možné konferenci svolat v březnu, jak bylo původně stanoveno. Krátce po únorovém jednání byly z okresů také vzneseny připomínky k průběhu voleb při určení pořadí na kandidátní listině. Stalo se i to, že kandidát a zastupitel Jaroměř František Vrabec zemřel a jedna kandidátka se vzdala své účasti. I tyto volby bylo třeba uskutečnit znovu. Volba lídra kandidátky Zdeňka Ondráčka z února 2020 byla platná.

V tajné volbě předsedkyně KhKV KSČM dali delegáti přednost Věře Žižkové před Soňou Markovou, bývalou poslankyní, stínovou ministryní zdravotnictví a předsedkyní OV KSČM v Náchodě. Věra Žižková vede krajskou organizaci KSČM od roku 2014 a prošla nelehkou přípravou několika voleb do samospráv a období, kdy KSČM v krajské politice neobhájila post koaliční strany ve vedení Královéhradeckého kraje a stala se v roce 2016 stranou opoziční.

Petr Šimůnek v krátkém vystoupení upozornil na důležitost krajských voleb, do nichž vnesla nové prvky koronavirová krize. KSČM sice podpořila vznik vlády, ale jsou vážná témata, v nichž se s ní KSČM neshoduje, zejména v zahraniční a obranné politice. „Velmi mne mrzí, že ČR nepozastavila výrobu obrněných vozů za 87 miliard a nedala peníze obcím,“ uvedl Šimůnek. A dodal: „Je třeba přidat financí do zemědělství a návrat k tomu, co si umíme vypěstovat.“ Popřál zastupitelům úspěch a pevné nervy, i ostřejší lokty, aby prosadili program KSČM. Ochranu vody má KSČM rovněž v programu. (Na konferenci se jinak nediskutovalo.)

V další tajné volbě bylo určeno pořadí na kandidátní listině od druhé pozice do páté. Lídrem zůstal poslanec Zdeněk Ondráček. Druhé místo na kandidátní listině určili delegáti pro Petru Zakouřilovou, ředitelku MŠ v Koszprava telci n. O., třetí bude Václav Ort, místopředseda ÚV KSČM, místopředseda OV Jičín, čtvrtá Táňa Šormová, krajská a městská zastupitelka Hradce Králové, a pátá Soňa

Za předsednickým stolem zasedli (zleva): místopředseda ÚV KSČM Václav Ort, první místopředseda Petr Šimůnek, řídící konference Lubomír Štěpán, předsedkyně ústřední revizní komise Helena Vrzalová a předsedkyně Věra Žižková. Hostem byl rovněž člen VV ÚV a poslanec Zdeněk Ondráček.

Marková, expertka na zdravotnictví, předsedkyně OV KSČM, z Náchoda. Další pořadí do 45. místa včetně náhradníků bylo potvrzeno aklamací. Na šestém a sedmém místě jsou Lubomír Štěpán a Josef Lukášek, kandidáti do Senátu.

Na závěr konference předsedkyně Žižková poděkovala delegátům za důvěru a zdůraznila: „Doufám, že budeme spolupracovat a společně usilovat o co nejlepší výsledky v krajských volbách a příští rok i ve volbách do parlamentu. Přála bych si, abychom jako krajská organizace drželi pospolu a netříštili se na různých okresních zájmech. Podporujeme všichni kandidátku, kde je mnoho výborných lidí a využijme všech, kteří jsou schopni spolupracovat a oslovit voliče.“ Pozvala všechny na akci ve Svojsčicích na 5. září, kde se kandidáti představí.

Po skončení mimořádné konference se sešel zvolený krajský výbor, přijal návrhy na členy výkonného výboru. Soňa Marková, se na jednání vzdala svého místa v krajském výboru. Za Náchodsko budou znovu navrzeni zástupci do výkonného výboru i do pléna KV. Zvolen byl zatím jeden místopředseda, a to pro ekonomiku, Lubomír Štěpán. (vha)

PŘED NIMI KLOBOUK DOLŮ

Dokončení ze str. 1

domovů pro seniory, tak ústavů pro zdravotně postižené. Všichni, kteří máme v těchto zařízeních své příbuzné nebo známé, jim za tuto náročnou a tolik potřebnou práci musíme děkovat.

A jednu malou poznámku uvádím na závěr: 11. února 2020 se v Domově u Biřčiky v Hradci Králové dožila 108 let paní Hedvika Trutnovská. Letošní oslava se konala pouze s rodinou a pracovníci domova. My touto cestou alespoň dodatečně gratulujeme a přejeme hodně zdraví.

Josef LUKÁŠEK (KSČM), krajský zastupitel a kandidát na senátora (Vyšlo v U nás v kraji, květen 2020)

KSČM v zastupitelstvu Hradce Králové lobbovala za občany

Jednání zastupitelských orgánů v době s důraznými hygienickými opatřeními v nouzovém stavu nejsou jednoduchá, přesto se uskutečňují. Dubnové městské zastupitelstvo Hradce Králové schválilo finanční podpory občanům i podnikatelům v souvislosti s koronavirovou krizí a jednalo o petici občanů.

Bodem, který se týkal současného krizového stavu, Program „Antivirus“ se zastupitelé zabývali delší dobu. Lubomír Štěpán (KSČM) navrhl, aby bylo odpuštěno nájemné za podnikatelské prostory, ale také nájemcům bytů v odůvodněných případech. Všichni by si o prominutí měli požádat. Náměstkyně Věra Pourová (ANO) se vyjádřila, že by se nájemců městských bytů nezastávala, protože jsou to většinou důchodci a řeší je i stát. Zastupitelé schválili prominout nájemné nájemcům za nebytové prostory na vrub usnesení vlády. Zastupitelé schválili též stávající podporu sociálních služeb, sportovních aktivit i volnočasových aktivit dětí a mládeže, kterou

navrhl L. Štěpán. Proti tomuto usnesení se ohradil Zdeněk Fink (HDK). Na připomínkách k programu se podílela i Táňa Šormová (KSČM). Prominuto bude školné v městských školách, základních uměleckých školách a školkách do konce července. Zastupitelé byla schválena dotace Královéhradecké unii sportu, z. s., na podporu činnosti sportovních spolků v Hradci Králové 2020. **Hodlají dále podpořit občany ohrožené nouzovým stavem financemi ve výši 10 mil. Kč.**

Na jednání se rozvinula diskuze nad peticí občanů Pouchova k zákazu jízdy kamionů nad 6 t po tamních komunikacích (Pouchovská, Velká, Piletická) do skladištní oblasti, protože jsou ohro-

ženy domky i občané, riziková je docházka pro děti do školy. (Občané nebyli na jednání přítomni.) Situace trvá už patnáct let.

Poslanec a zastupitel Jiří Mašek (ANO) navrhl zpracovat studii na posouzení dopravní situace a vliv na dopad na dopravu jinde, a podpořil prozkoumání návrhu na umístění dopravní značky, která by situaci vyřešila na Pouchově a ve Věkošicích. Ale jak upozornili další zastupitelé i sám petent Aleš Dohnal (za Piráty), silnější doprava by se přesunula do jiné části města. Oldřich Vlasák (ODS) doporučil postupovat podle nového územního plánu a dopravní koncepce. Lubomír Štěpán – mj. kandidát na senátora – k tomu vysvětlil: „Situace je tragická, to chápu. Jednou dopravní značkou situaci nevyřešíme. Doprava se

Pokračování na str. 3

» Z jednání krajského zastupitelstva

DOPADY KRIZE V KORONAVIROVÉM OBDOBÍ

Květnové zastupitelstvo Královéhradeckého kraje se konalo ještě v období přísných hygienických opatření v sále hradeckého Adalbertina, bez hlasovacího zařízení, se skrutátkami a za přítomnosti 42 zastupitelů. Zastupitelé se vešli do sálu při rozesazení všichni, a tak bylo jednání o něco snadnější a rychlejší než minule.

Hned v úvodu ke zprávě o činnosti Rady kraje, v níž se zastupitelům dostalo některých podkladů k řešení situace v DD Sedloňov, si radní **Martina Berdychová (STAN)** neopomněla zašpičkovat proti hejtmanu J. Štěpánovi (ČSSD), i když jsou nyní ve „vládnoucí“ koalici.

Na dotazy na finanční podporu nemocnic v době koronaviru radní **Aleš Cabicar (TOP 09)** uvedl, že 96,2 mil. Kč je zatím rezervních a budou určeny pro vyrovnávací platby nemocnic, je to druhá část plateb, stejně jako vloni. Platby pro nemocnice budou celkem 230 mil. Zastupitelé schválili náměstkovi **Dernerovi (KDU-ČSL)** podporu dotačního programu pro sociální služby – celkem za 27 mil. Kč. Druhá rozpočtová změna bude přijata na 35 mil. Kč. Podporu dostaly další rozšiřující sociální služby a prarodinné aktivity. Prostředky na školství, převedené od státu – na předfinancování projektu dostaly peníze trutnovské střední školy. Čerpání 252 tis. na odborného konzultanta pro výstavbu Centra pro klienty škol se sluchovým postižením však vyvolalo diskuse.

Zastupitelé poskytli dotace z krajských programů v oblasti regionálního rozvoje Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska pro rok 2020 dostalo v novém dotačním titulu na práci s mládeží – pro 119 žadatelů bude 4,9 mil. Pokračuje „Podpora hospodaření v lesích“ – z deseti mil. jsou vyčerpány přibližně 4 mil. Z fondu Programu obnovy venkova pro rok 2020 dostane 72 žadatelů 50,2 mil., včetně venkovských prodejen. Dotační programy v oblasti regionálního rozvoje pro rok 2020: například akceschopnost požárních jednotek za 13,5 mil a další.

Velká diskuse byla kolem žádosti Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, a. s., o individuální dotaci pro nemocniční informační systém. Ten se musí inovovat, stojí to velké peníze (16 mil.) a je třeba zajistit použitelnost dat pro případné další firmy, aby data patřila kraji. Oponoval **Ivan Adamec (ODS)**.

Ing. Roman Jedlička z nemocnice ze Dvora Králové v diskusi vystoupil s kritikou, že mu to zde připomíná spící Růženku, za 2,5 roku se nic neudálo s operačními sály ve zdejší nemocnici. Radní Cabicar i hejtmán Štěpán se bránili. Investovalo se zatím do jiných nemocnic a chystá se koncepce zdravotnictví a možná dvorská nemocnice nebude tak potřebná lůžky, uvedl radní Cabicar. Konkuruje zde soukromý poskytovatel se 160 lůžky pro následnou péči. (Možná má přednost, že? – pozn. red.) Tomu ale hejtmán oponoval – je Covid-19... Cabicar uvedl, že na zdravotnický materiál potřebný v koronavirové krizi bylo vydáno 37 mil. a za 15 mil. jsou další prostředky objednané. Léčebný režim se vrací v nemocnicích k normálu. Otázkou zůstává, zda zdrav. pojišťovny budou chtít zpět peníze za neuskutečněné zákroky. Jde o ztráty 2–4 mil. denně!

Na závěr se o rozruch postaral senátor **Miroslav Antl (nezařazený)**, který si stěžoval, že nedostává prostor v měsí-

níku „U nás v kraji“ a že měl hejtmán velký inzerát v tisku s problematikou Covidu-19, ale vlastně to byla osobní prezentace, kdo ji platil? Hejtmán odpoví písemně. (Více na webu kscmkrhk.cz) (vha)

» Jednal KV KSČM

Po jednání KhKV KSČM 9. března, se mohl výbor z důvodu vyhlášení nouzového stavu sejít až 27. dubna za dodržení stanovených hygienických opatření.

Poslanec **Zdeněk Ondráček** informoval o jednání výkonného výboru strany, které v březnu muselo být distanční a ÚV hlasoval per rollam. Pro určení termínu prodloužení nouzového stavu v ČR byly tři varianty. Rozhodnout měli poslanci v PS po předložení vládních zdůvodnění pro trvání stavu. PS jednala v polovičním obsazení. Na třech mimořádných jednáních byly připraveny zákony zejména k opatřením v nouzovém stavu. Opatření nouzového stavu se pozvolna uvolňují. V Zastupitelstvu Kh kraje se začaly projevat předvolební neshody v koalici. Na dubnovém jednání se neprohlasovaly některé individuální dotace, až na květnovém. Očekává se propad daňových příjmů. **Josef Lukášek** informoval o nemocnicích, které by měly opět fungovat v plném rozsahu.

Vzhledem k opatřením v nouzovém stavu nebyly konány oslavy prvního máje. Pietní akty k 75. výročí osvobození byly přichystány ve skromnějším obsazení, jak informuje list na jiném místě. Památník v Odolově hodlá OV KSČM Trutnov osadit informativními tabulemi, na jejich výrobu finančně přispěje KV i občané ve sbírce. Mimořádná konference za účasti 29 delegátů je připravena na 30. květen (výsledky viz str. 2). KV projednal úkoly pro pozdní volební kampaň. Uskutečnila se schůzka organizátorů ze dvou KV KSČM, organizátoři projednali přípravu 30. setkání občanů ve Svojišicích (termín: 5. září).

(vha)

KSČM v zastupitelstvu...

»»

Dokončení ze str. 2

přesune jinam, proto podporuji návrh Jiřího Maška na zpracování studie. ... Projevuje se tu jedna věc, že jsme historicky zaspali s přípravou III. silničního okruhu v 90. letech, a pak s přípravou severní tangenty a nyní se nám to vrací. ... Nejen na Kladské se zvýší tranzit. Jezdí se však do Skalice, Skaličky, a tam se jeho zvýšení neubráníme. Silnice ale městu nepatří, je krajská. Kraji můžeme dát jen doporučení. Pokud se nevyřeší severní tangenta, tak ani tento problém se vyřešit nedá.“

Často byla Štěpánova slova po zastupitelstvu citována v tisku, nikoliv však příčiny stavu, o nichž hovořil. Tato těžká dopravní situace na Pouchově je důsledkem **zrušení** plánované výstavby III. silničního okruhu (ještě za dob socialismu přijaté stavební uzávěry) v novém územním plánu přijatém po roce 2000 pod vládou ODS na magistrátu, a také nerealizovaná severní tangenta. Návrhy A. Havrdy a Štěpána, které měly ve zmíněných 90. letech s celým klubem KSČM, pravicoví zastupitelé neakceptovali.

V závěru zastupitelstva navrhl **Zdeněk Fink (HDK)** s nikým neprojednaný populistický názor, aby město šetřilo a neuvolnění zastupitelé ve funkcích, v radě

a komisích by se měli vzdát svých odměn do konce roku. Zastupitel Lubomír Štěpán v diskusi uvedl, že by se o návrhu hlasovat nemělo. „Pokud se někdo chce vzdát odměn, ať se vzdá sám osobně. Nemůžeme to někomu nařizovat...“ Výtky proti návrhu byly takové, že nebyl projednaný s kluby a někteří zastupitelé z těchto příjmů financují další společenské aktivity. Návrh ani po úpravě neprošel a zastupitel za KSČM se při hlasování zdržel. (Více na webu kscmhc.cz.) (vha)

Připomněli jsme si 75. výročí osvobození Československa

Čas šeráků už navždy bude patřit vám

obětí osvobozovacích bojů se poklonil poslanec PS PČR Zdeněk Ondráček (KSCM) s třetím tajemníkem velvyslance Ruské federace Alexandrem Dudnikem (viz foto vlevo). Zdeněk Ondráček v proslovu uvedl: „Vzdejme hold všem, kteří byli popraveni, umučeni, všem armádám, které zde bojovaly.“ Alexander Dudnik kromě jiného

Pietní setkání k 75. výročí ukončení druhé světové války u památníku v Odolově pořádá tradičně OV KSCM Trutnov. Pořadatelé k 8. květnu zajistili účast čestné stráže Klubu vojenské historie z Trutnova a Úpice. Akci moderoval zastupitel Úpice Radim Fryčka a zarecitoval i verše Jaroslava Seiferta.

Květy a věnce k památníku Cesta osvobození položili jak předsedkyně KV KSCM Královéhradeckého kraje Věra Žižková a místopředseda ÚV KSCM Václav Ort, tak předsedové a zástupci okresních výborů KSCM z kraje a byli přítomni zastupitelé Královéhradeckého kraje za KSCM. Kromě Zdeňka Ondráčka tu byla Táňa Šormová, Josef Lukášek a Otakar Ruml. Nechyběli ani starostové okolních měst; z Úpice Petr Hron a 1. místostarosta Miloš Holman, ze Rtyně v P. Jaroslav Špringer a z Malých Svatoňovic Vladimír Provazník. Památce všech

vedl, že v jeho vlasti „každá rodina vzpomíná na někoho, kdo ve válce padl.“

I když počet účastníků byl dle nařízení vlády v důsledku epidemie omezený, setkání mělo důstojný průběh. Poslanec a tajemník RF dále pokračovali s doprovodem k dalším památníkům obětí druhé světové války na Trutnovsku – v Úpici, Bernarticích, Královci, Žacléři a Trutnově.

FOTO – Petr HOJNIC

A zbyl čas na vyzkoušení vojenské lodičky...

Delegace KhKV KSCM s předsedkyní Věrou Žižkovou a Josefem Lukáškem s manželkou.

Místopředseda ÚV KSCM Václav Ort a předseda OV KSCM Jičín Petr Typl.

Zdeněk Ondráček a Alexandr Dudnik u pomníčku v Královci.

I náhodští komunisté uctili památku osvobození od německého fašismu Rudou armádou položením věnců na hřbitově, u pamětní desky na radnici a také na celnici, kde se odehrály tuhé boje ještě 9. května 1945 v pozdních odpoledních hodinách. Zde také pravidelně pořádá OV KSCM v Náchodě výstavku dobových fotografií (viz foto). Ani pomníky a pamětní desky v České Skalici, Hronově, Jaroměři, Novém Městě nad Metují, Broumově, Teplicích a Polici nad Metují nezůstaly bez kytičky jako poděkování těm, kteří padli, abychom my mohli žít. (sm)

Na Lesním hřbitově v Malšovicích položily květiny ženy z LKŽ již 1. máje a 8. května přišli položit kytice za OV KSCM Táňa Šormová a Lubomír Štěpán. Dostavili se i levicové ženy, předseda i místopředseda ČSBS Hradec Králové. Delegace pak položily kytice i na vojenském hřbitově na Pouchově (viz foto), a potom u památníku v Kuklenách. (vha)

K připomenutí 75. výročí osvobození v Novém Bydžově se u památníku sešli Milan Špás za OV KSCM Hradec Králové (první zprava), předseda ZO KSCM Nový Bydžov M. Macháček, zastupitel za KSCM, Ing. Kubánek a tři další členové KSCM. FOTO – Jiří ČESÁK

Čas šeříků

*Čas šeříků už navždy bude patřit vám,
vždy v máji, když se zasním nad šeříkem,
tu do vzpomínky chvějící se díkem
vám nejrůznější slova dám.*

*Vám kytice jsme do náruče kladli,
šeptali slova lásky, díků,
na hrudích padlých teskně vadly,
padaly slzy do šeříků.*

*Na vašich srdcích šeřík bílý,
na věrných hrudích samopal vám bděl,
květiny a železo se políbily
v překrásném jitru májovém.*

*Čas šeříků už navždy bude patřit vám,
vždy v máji, když se zasním nad šeříkem,
tu do vzpomínky chvějící se díkem
vám nejrůznější slova dám.*

*Marie Kratochvílová
(dělnická básnířka z Holic)*

DOBRUŠKA A BÍLÝ ÚJEZD

Před 75 lety se od poloviny května začali vracet vězni z koncentračních táborů. Mnoho z vězňů se však nevrátilo. Památce jejich obětí se poklonili i komunisté z Dobrušky (viz foto dole), kteří stejně tak uctili památku příslušníků Rudé armády, pochovaných na hřbitově v Bílém Újezdě. Na snímku (zprava) Luboš Bodlák, Filip Toráč a Josef Lukášek, krajský zastupitel a kandidát na senátora. (jl)

FOTO – archiv OV Rychnov n. Kn.

Z důvodu nařízení naší vlády v souvislosti s epidemií proběhlo vše jako komorní vzpomínka. Vše bylo připomenuto v krátkých projevech. Památník události navštívil 8. 5. také poslanec Zdeněk Ondráček a třetí tajemník velvyslance RF Alexandr Dudnik.

FOTO – Petr HOJNIC

Cesty za pamětními místy osvobození Jičínska

Jičínští komunisté včas zmapovali a vyfotografovali místa, kde jsou v okrese pomníčky jednotlivců, kteří padli v odboji, byli vězněni a umučeni, popraveni anebo padli v posledních květnových dnech roku 1945. Mohli je tak po vytyčených trasách v několika dnech navštívit. Všechna památná místa objeli předseda OV KSČM Jičín **Petr Typlt** s místopředsedou ÚV KSČM **Václavem Ortem** a **Františkem Kolocem** (KČP) a položili ke každému bílo-modro-červenou kytičku. Doprovázeli je postupně další členové strany, KČP i Klubu vojenské historie. S většími kyticemi i doprovodem směřovali jičínští komunisté na největší čestná pohřebiště, kterými jsou jičínská ruská mohyla Čerovka (36 rudoarmějců a zajatců) a hořícký Gothard s desítkami pohřbených hrdinů, kam se přišel poklonit i krajský zastupitel **Otakar Ruml**. Před hoříckým nádražím je připomínka deportace sedmi desítek židů. **Miroslav Bartoň** (90 let) připravil podrobné zachycení

událostí v okrese před 75 lety a o historií přednášel. Ani v době s koronavirovými omezeními tak na žádného z hrdinů na Jičínsku nezapomněli. (vha)

Místopředseda ÚV KSČM Václav Ort a předseda OV Petr Typlt se poklonili u pamětní desky umučeného odbojáře proti nacismu **B. J. Flemra** z Bačalek. Nezapomněli.

FOTO – archiv OV Jičín

Věnci a květiny byly položeny na hrob dvou rudoarmějců na hřbitově v Kostelci n. O., stejně jako k památníku a na hřbitově v Týništi n. O., na Veslé Bídě a na dalších místech Rychnovska.

FOTO – Věra Žižková

Redakce se omlouvá všem organizátorům pietních akcí, na které se v Krajánek nedostalo.

NIC NEBUDE ZAPOMENUTO, NIKDO NEBUDE ZAPOMENUT

Otevřený dopis předsedovi vlády České republiky

OV KSČM Trutnov zaslal 14. května předsedovi vlády Andreji Babišovi otevřený dopis. Jeho plné znění vyšlo v Haló novinách. V dopise se mj. uvádí:

Vážený pane předsedo vlády!

Úvodem našeho otevřeného dopisu nám dovolte vyslovit naše poděkování za Vaše vynaložené psychické, ale i fyzické úsilí, které spolu s ostatními členy vlády České republiky, epidemiology a ostatními odpovědnými činiteli vynakládáte v boji proti koronavirové epidemii. Vaše úsilí je o to cennější, že v tomto nemáte účinnou podporu velké části parlamentní opozice, novinářské a ostatní mediální veřejnosti. ....

V minulých dnech si celý pokrokový a demokratický svět, včetně naší republiky, připomínal již 75. let od ukončení 2. světové války. Rozhodující úlohu při porážce hitlerovského Německa v Evropě i ve světě sehrál tehdejší Sovětský svaz a jeho Rudá armáda. Tuto skutečnost nepopírali a ocenili i mnozí jeho tehdejší váleční spojenci – USA, Velká Británie, francouzský protifašistický odboj v čele s generálem Charlesem de Gaullem a mnozí jiní. I my oceňujeme pozitivní úlohu, kterou v boji proti fašismu v Evropě i ve světě sehráli západní spojenci Sovětského svazu. ....

Obzvláště kruté to bylo na území tehdejšího Československa a v samotné Praze na samém sklonku války – 9. května 1945. Proto byl v Praze odhalen pomník maršálu Ivanu Stepanoviči Koněvovi, jako projev vděčnosti vojskům 1. ukrajinského frontu, který pod jeho velením osvobodil severní, střední a východní část dnešní České republiky, přišli na záchranu Prahy a zachránili tento architektonický skvost země i Evropy před jeho zničením zfanatizovanou milionovou Schörnerovou armádou a esesáckými hordami.

Hanebné, zákeřné a nenávistné odstranění pomníku I. S. Koněva vedoucími činiteli Prahy 6 dne 3. dubna t. r. provázené jasně politicky motivovanými a otevřeně provokujícími činy vandalismu a znesvěcováním památníku, až po konečný cíl – jeho zbourání. O cynismu a zbabělosti těch, kteří demontáž sochy schválili, svědčí i skutečnost, že byla odstraněna v předvečer 75. výročí osvobození Prahy a vítězství nad hitlerovským Německem. Je vrcholem arogance, že pro tento „gangsterský“ čin zastupitelstva Prahy 6 bylo zneužito mimořádného nočního zasedání .... v čase omezeného pohybu občanů... Hluboce se za tento čin vedoucích činitelů městské části Prahy 6 stydíme. .... Žádáme, abyste spolu s odpovědnými činiteli učinil opatření k obnově pomníku maršála Ivana Stepanoviče Koněva na původním, nebo jiném důstojném místě v Praze. ....

S úctou
Jaroslav ONDRÁČEK,
předseda OV KSČM Trutnov
V Trutnově dne 14. května. 2020

Otevřený dopis Dominiku Dukovi

Vážený pane kardinále, monsignore Dominiku Duko, opravdu s velkým zaujetím a zároveň očekáváním jsme si přečetli Vaše procítěně napsané „Povzbuzení seniorům“ ze dne 3. dubna 2020. Lze konstatovat, že téměř vše zde napsané, je psáno procítěně a láskyplně. S některými částmi bychom s Vámi mohli polemizovat, ale to není hlavním smyslem tohoto našeho dopisu Vám.

Jsmo všichni opravdu ve Vašem věku, a tudíž jsme prožívali od narození stejná vývojová období naší krásné vlasti. Žili jsme v republice, která měla název Československá. Její přízviska se hrami osudu různě měnila. Nakonec jsme nyní jenom Česká republika. Při čtení Vašeho „Povzbuzení“ jsme stále očekávali, kde bude sdělení a Vaše rozhodnutí, zřící se tzv. církevních restitucí. Oněch 52 miliard korun českých by jistě hodně pomohlo i nám, seniorům, kteří v minulém období tvořili nemalé hodnoty, které byly v uplynulých 30 letech zčásti různě rozpuštěny – nebo jak se říká vytu-

nelovány (prostě rozkradeny). Nechceme se zde dotknout v žádném případě jakéhokoliv označení pro oněch 52 mld. korun českých. Ale pokud jste jako příslušníci kterékoliv církve tak empatičtí k seniorům a dalším občanům naší vlasti, tak se těch 52 mld. korun českých vzdějte ve prospěch státního rozpočtu. Velmi pečlivě potom sledujte, jakým způsobem je s touto finanční částkou nakládáno. Netrpělivě budeme očekávat, až ve veřejných sdělovacích prostředcích oznámíte, že se oněch 52 mld. korun českých církve vzdávají ve prospěch celého národa.

Ne podle slov, ale podle činů poznáte je!
Dne 21. dubna 2020

Miroslav STEIDLER, Václav KRIEGLER, Pavel MILER, Jiří HOFMAN a Jaroslav VRBA KČP, sekce Ochránců státních hranic, Úpice

(Povzbuzení seniorům na www.dominikduka.cz, monsignore bude pro seniory sloužit obětavě mše přenášené po internetu.)

Svátek práce i uctění památky osvoboditelů

Doba, kdy jsme se nemohli setkávat ve větším počtu na veřejnosti, byla opravdu dlouhá. My, členky Levicového klubu žen, jsme využily první možné příležitosti setkat se ve větším počtu. Deset žen se nás v rouškách již na prvního máje vydalo na Lesní hřbitov v Hradci Králové k památníku rudooarmějcům, abychom si připomněly Svátek práce i 75. výročí osvobození vlasti od fašismu. Naše členka Marta Kolesová (97 let) přednesla báseň První máj od nedávno zemřelého Jiřího Knoppa. S krajskou a městskou zastupitelkou Táňou Šormovou (KSČM) – členkou LKŽ – jsme položily kytky šerfíků i karafiátů a zapálily svíčky. O hrob se od roku jeho zřízení 1972 starala ZO KSČM Malšovice (část HK), nyní je to především Emilka Filipiová. Na závěr setkání jsme si připily červenu griotkou na zdraví i k překonání koronaviru.

Mirka VOHRALÍKOVÁ,
předsedkyně LKŽ HK

Jak jsme nakupovali v době karantény na Úpicku

V naší obci Malé Svatoňovice máme tři provozovny s prodejem smíšeného zboží. Všechny tři provozovny pracovaly bez problémů. Zavřeny byly a ještě jsou restaurace (7. 5.), které zde máme také tři. Ženy, ale ani my muži, jsme nemohli chodit nechat si zkrášlit vlasy, kadeřnice nemohly fungovat. Lékařky pracovaly na základě telefonické domluvy. Máme v obci praktickou lékařku a lékařku zubní. V Úpici, kam to máme 4 km, byly otevřeny prodejny supermarketu i prodejna Smíšeného zboží, zelenina se mohla nakoupit ve dvou prodejnách. Nebyl problém ani s nákupem masa a uzenin. Do Malých Svatoňovic pravidelně každé úterý dojíždí prodejna masa a uzenin, a také prodejna zeleniny a ovoce... V přesně stanovený čas dojíždí do obce dodávka s vajíčky, hlívou ústřičnou, žampiony i farmářskými sýry. Koupit zde můžeme i med. Také okolní obce jako Rtný v Podkrkonoší, Havlovice a další spádové obce na tom byly stejně. Všichni dělali, co mohli a hlavně směli dělat, za což jim patří poděkování!

Jaroslav VRBA,
Malé Svatoňovice

TAK JSME SE KONEČNĚ DOČKALI

Připravovat letní tábory pro děti není procházka růžovým sadem a ještě v ne jistotě, zda budou povoleny. První informace, že bude možné konat srpnové turnusy nás moc nepotěšila, protože již tradičně jezdíme v červenci. Mezi dospěláky zavládl smutek, ale protože platí, že naděje umírá poslední, připravovali jsme dál.

Konečně padlo rozhodnutí a letní tábory jsou povolené od 27. června 2020. Prvotní nadšení však záhy vystřídalo zděšení při přečtení všech požadavků, které budeme jako organizátoři muset splnit, a které v nemalé míře vstoupí i do finančních nákladů (tady by mohl pomoci i kraj nebo obce poskytnutím mimořádné dotace). Ale jak už to u Pionýrů bývá, nevzdáváme to. Víme, že tým vedoucích, instruktorů, kuchařů a zdra-

vatníků je v čele se svým „hlavasem“ natolik zodpovědný, že nic nepodcení a rodiče nemusí mít obavu. Ono nic se neří tak horké a po podrobnějším seznámení s avizovanými požadavky a porovnáním toho, jak to na našem táboře běží, jsme si docela oddechli, protože většinu požadovaného plníme každý rok naprosto automaticky. Zkrátka, letošní

letní tábor na Hvězdičce ve Slatině nad Zdobnicí bude.

Připravená etapovka zavede děti do historie Země české a další tradiční činnosti (bez civilizačních vymožeností) nepřipustí nudu. Všem, kdo organizují letní tábory a letos je nevzdali, přeji klid, pevné nervy ke zvládnutí všeho, partu dobrých vedoucích a dětí, krásné zážitky, slunce nad hlavou a zvládněte vše ve zdraví. A veliký dík za všechnu práci pro děti a s dětmi.

Táňa ŠORMOVÁ
FOTO – autorka

Středisko KSČM v Úpici se pod vedením Františka Blehy sešlo na jednání, na kterém byly zhodnoceny veřejné akce na Úpicku. Tohoto setkání kromě vedení střediskové rady se zúčastnil předseda OV KSČM J. Ondráček ml., starosta města Úpice Petr Hron a mnoho dalších, kteří se podíleli na přípravě oslav k 75. výročí osvobození. Třebaže oslavy probíhaly v omezeném počtu účastníků, měly důstojný průběh. Vedení střediska v Úpici i předseda OV KSČM vyslovili poděkování všem, kteří se účastnili jak příprav, tak brigád pro zdárný průběh zejména pietního aktu v Odolově. **Petr HOJNIC**

ROZLOUČENÍ

Dne 12. 5. po krátké nemoci zemřel **Petr Frank** ve věku 75 let z HK-Pláček. ZO č. 25 mu děkuje za jeho celoživotní práci.

Dne 25. 4. nás opustila členka strany **Anna Dlesková** v nedožitých 97 letech.

Oznamujeme, že RSDr. **Jaroslav Koutník**, obětavý a dlouholetý funkcionář KSČ, KSČM a OSČMS zemřel 11. 5. 2020 ve věku nedožitých 83 let.

Čest jejich památce!

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

TRUTNOVSKO

OV KSČM Trutnov blahopřeje svým jubilantům: **Přemyslu Plecháčovi** z Vrchlabí k 85 letům, **Haně Blehové** z Úpice k osmdesátinám a **Jindřichu Hanušovi**, také z Úpice, k 85. narozeninám.

Jubilantům přeje OV KSČM Trutnov stále zdraví, dobrou náladu do dalších dní a děkuje za věrnost straně.

NÁCHODSKO

Své 75. narozeniny oslaví **Miroslav Pelc**, předseda základní organizace Police nad Metují. ZO i OV KSČM mu děkují za odváděnou práci. Zasloužených 91 let se dožívá **Eržika Mrázková**, z Police n. M., 90 let **Rudolf Marek** z Nového Města n. M. a 93 let se dožívá **Jan Stražil** z Náchoda.

OV KSČM a ZO jim přeje mnoho zdraví, štěstí a klidná další léta.

KRÁLOVÉHRADECKO

ZO Třeběchovice pod Orebem blahopřeje **Emilu Richterovi** k jeho 70. narozeninám, které oslaví v červnu 2020. **Drahomíra Nedvídková** ze Stěžer oslaví 85 let, blahopřeje také LKŽ a děkuje jí za fotografie, které nám pořízuje. Omdesátiny bude mít **Miroslav Merc** z Klamoše.

Hradec Králové: **Miloš Havlík** a **Oldřich Tlustý** oslaví oslaví 65 let, **Zdeněk Müller** bude mít 85 let a devadesátiny oslaví **Zdeněk Kučera** a **Květa Kacálková**.

Všem jubilantům přeje dobré zdraví a pohodu do dalších let OV KSČM Hradec Králové.

JIČÍNSKO

Sedmdesátiny oslaví **Olga Končická** z Vysokého Veselí, devadesátiny **Přemysl Havlík** z Nové Paky, sedmdesátiny **Vladimír Říha** z Lázní Běláhrad a dvacetiny **Daniel Kováčik** z Hořic v P.

Všem oslavencům přeje OV Jičín hodně zdraví a elánu.

RYCHNOVSKO

František Šmída z Albrechtic nad Orlicí oslaví 85 let a **Milena Mrkvičková** z Častolovic osmdesátiny. **Ivan Dostál** a **Zdeněk Janeček** oslavují sedmdesátiny, oba jsou z Týniště nad Orlicí.

Dobré zdraví, pohodu a štěstí do všech dnů přeje oslavencům OV KSČM Rychnov n Kn.

kscm-Nachod.cz * kscmjcz.cz * kscmhc.cz * kscm-Trutnov.cz * kscmrk.cz * kscmkrhk.cz

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 21. Toto číslo vyšlo v červnu 2020 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSČM, Všešrdova 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce, tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na výše uvedenou adresu, nebo na e-mail: krajanekek@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytištěné příspěvky zaslané do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmkrhk.cz>.

Takový osud připravili lidé lidem

Koncentrační tábor GROSS ROSEN patřil do první pětičky táborů, které museli nacisté před Rudou armádou a západními spojenci evakuovat jako první: Majdanek, Osvětim a Birkenau v Polsku, Herzogenbusch v Holandsku a Netzwiler ve Württembersku. V zimě 1944–1945 zůstávaly v nacistických koncentracích, věznicích a káznicích ještě statisíce vězňů. Naděje pro vězně se každým dnem zvyšovala. Vyrůstaly obavy dozorců, stráží SS a velitelů. Připravovali plány, jak v závěru prohrané války vězně, svědky nacistických ukrutností, umlčet. V úvahu připadaly masové popravky a fyzická likvidace celých táborů. Připomeňme, že na rozkaz K. H. Franka došlo ještě 2. května 1945 v Terezíně k popravě 57 vězňů, členů levicového hnutí mladých – Předvoj. (Pět popravených bylo z východních Čech.)

V Sovích horách, nedaleko od českých hranic se stavěl mohutný podzemní objekt, který později válečný zločinec a Hitlerův architekt Albert Speer popsal jako – továrny a laboratoře pro zbraně nové generace, – armádní sklady, – laboratoře pro výzkum atomových zbraní, – zbrojní továrny, – jeden z hlavních stanů pro vůdce.

„Atomové úvahy“ nejsou od věci. Již od roku 1943 se v Sovích horách (Koziace a Kowary) těžila uranová ruda a terén navštívilo 120 fyziků a chemiků z Dánska a Norska. V továrnách v Sovích horách mělo v budoucnu pracovat 20 000 zaměstnanců. Psal se však leden 1945 a Rudá armáda úspěšně dokončovala osvobodování Slezska a v třetí dekádě ledna 1945 překročila Odru.

Klub českého pohraničí Královéhradeckého kraje navštívil KT Gross Rosen, tunely v Sovích horách a naposledy zámek Książ u Wrocławu s rozsáhlým podzemím, kde mělo být velitelství wehrmachtu.

Po ofenzivě 1. Ukrajinského frontu byl na západ urychleně evakuován KT Osvětim – Birkenau. Několik transportů

na čas získalo umístění v KT Gross Rosen. Podmínky přežití se dramaticky zhoršily. V prosinci 1944 byl KT GR přeplněn 50 000 vězni. Chyběla nejen evidence, ale především nejzákladnější potraviny: brambory, řepa a koňské maso. Vedle základního tábora strádali vězni v nejméně 60 pobočných táborech.

Od 1. února 1945 začala evakuace hlavního KT a pracovišť v Sovích horách. Jen malá část se přesunovala po železnici. Další desítky tisíc pěšky v pochodových proudech za dozoru příslušníků SS. Vedení tábora se přemístilo do Rychnova n. Nisou.

42. dělostřelecký pluk Rudé armády pod velením mjr. Novikova osvobodil KT Gross Rosen 15. února 1945. Jednotka patřila 1. Ukrajinskému frontu, kterému velel maršál Koněv. (O pražské ostudě se mi ani nechce psát!)

Kolona asi 9 000 vězňů z důlních pracovišť Kaltwasser a Lärche měla za cíl nádraží v Josefově. Tam na ně údajně čekaly vagóny s cílem určení KT Flossenbürg. K. H. Frank však transport přes Protektorát Čechy a Morava nedovolil.

))) KRAJÁNKOVY DOBROTY Z JEDNOHO PEKÁČKU

Ryba na zelenině

Pro 2 osoby:

- 2 porce filetu tresky nebo candáta (po 120 g)
- 200 g předvařených brambor
- 100 g malých rajčátek
- malá cuketa
- malý lilek
- lahůdková cibulka
- 150 g bílého jogurtu
- olej na vymazání pekáčku
- tymián
- bílý pepř
- sůl

Cuketu a lilek nakrájejte na plátky a osolené nechte dvacet minut odpočinout. Potom je osušte. Na stejně velké plátky nakrájejte brambory a větší rajčátka překrojíte. Zeleninu osolte, okořeňte a promíchejte s nasekanou cibulkou a dvěma lžícemi jogurtu. Směs urovnejte do vymazaného pekáčku, na ni položte porce ryby, které jste osolili, okořeňili a potřeli povrch jogurtem. Pečte

odkryté ve středně teplé troubě asi půl hodiny.

Na přípravu použijte své oblíbené druhy zeleniny, tvrdší druhy – mrkev, kedlubna apod. – musíte předvařit.

Vařila Taťana LANKAŠOVÁ

Dlouhou dobu se tradovalo a někteří autoři stále opakují, že transport zastavený na hranicích Protektorátu v Heřmanicích a vrácený do Choustníkovu Hradiště se přesunoval z hlavního tábora Gross Rosen. Nebylo reálné, aby transport ušel hodně přes 100 km.

1. den – čtvrtek 15. února 1945. Vězni se z tábora Kaltwasser přesunuli do tábora v Lärche.

2. den – pátek 16. února 1945 odešli vězňové z tábora ve dvou pochodových kolonách a přenocovali ve Chvalči.

3. den – sobota 17. února 1945 obě kolony došly do Poříčí a Trutnova, a tam přenocovaly.

4. den – neděle 18. února 1945 odešli obě kolony směr Choustníkovu Hradiště a opět přenocovaly – zase bez jídla.

5. den – pondělí 19. února 1945 odpoledne odešli vězni směr Jaroměř. Z rozkazu K. H. Franka se museli vrátit z hranice Protektorátu zpět. Přenocovali opět v Choustníkově Hradišti. První selekce.

6. den – úterý 20. února 1945. Druhá selekce nemohoucích vězňů. Návrat do Trutnova a vagonování.

Následovalo inferno – střílení a ubití nemohoucích. Podíleli se na něm strážé SS, místní četníci a členové NSDAP z Choustníkovu Hradiště. Nezapomeň!

Jaroslav ŠTRAIT

))) POZVÁNKY

* 6. 6. Mírové setkání v Luisině údolí a výstup na Velkou Deštnou (od 10 h.)

* 13. 6. sraz šlapacích Moskvičů v Náchodě

* 20. 6. pietní akt u hrobu vězňů Choustníkovu Hradiště od 10 h.

* 5. 9. setkání občanů ve Svojsčicích

LKŽ HK – Zveme členky na první možné setkání 11. 6. od 14 h. do zasedačky U Švagerků. Poblahopřejeme k narozeninám.